

PAROCHIE VAN DE H. MARTINUS te Groningen
(Oud-Katholieke parochie voor
Groningen, Friesland, Drenthe en de Noordoostpolder)

Parochiebrief 14-2-2025 No. 125

Inhoud:

1. Van de pastoor
2. Gelukkig de mens – *gedicht bij de zaligsprekingen*
3. Janani Luwum - *een 20^e eeuwse martelaar (ged. 16 februari)*
4. Actie kerkbalans 2025 – *geef vandaag, voor de kerk van morgen*
5. Diocesane livestreamvieringen
6. Hoe wij vieren
7. Thuiscollecte
8. Veilige kerk
9. Agenda vieringen
10. Contact

Eerstkomende vieringen

Zondag 16 februari, **10.30 uur** – zesde zondag na Epifanie, zondag van zaligsprekingen

Zondag 2 maart, **10.30 uur** – achtste zondag na Epifanie, zondag van de bruidegom

Woensdag 5 maart, **19.30 uur** – Aswoensdag, begin van de Veertigdagentijd, eucharistieviering met asoplegging

1. Van de pastoor

In ons kerkboek heeft de *zesde zondag na Epifanie*, die wij a.s. zondag vieren, als bijnaam de zondag van de Zaligsprekingen. Die zondag is in veel van onze Anglicaanse zusterkerken de gedachtenis van de bisschop en martelaar Janani Luwum, die in 1977 werd doodgeschoten, omdat hij in Christus' naam opkwam voor zijn landgenoten die leden onder de dictatuur die toen in Oeganda heerste. Aan beide thema's geef ik graag hieronder aandacht door resp. een gedicht en een levensschets.

Parkeerbeleid Zeeheldenkwartier

Zoals ik boven voor de zekerheid nog maar weer heb aangegeven, begint de viering om 10.30 uur. Tot 12.00 uur kunt u in de Zeeheldenbuurt waarin onze kerk staat gratis parkeren, daarna moet u betalen. De *parkeermeter* die het dichtst bij de kerk staat, treft u op direct op de hoek van de Witte de Withstraat en de Paterswoldseweg.

Kerkbalans

Eind januari startte de jaarlijkse *actie Kerkbalans*. Dit jaar heeft die actie als motto *Geef vandaag voor de kerk van morgen*. Als een reminder hieronder het artikel ter nadere informatie dat al in de vorige parochiebrief werd opgenomen.

Tweede collecte in februari

De tweede collecte in de maand februari is bestemd voor de *opvang van daklozen* in de stad Groningen.

1700 jaar concilie van Nicea – drie avonden in mei

In de vorige parochiebrief schreef ik over de viering van 1700 jaar concilie van Nicea. Ik meldde daarin dat ter gelegenheid van dit jubileumjaar een goed toegankelijk boekje met gespreksvragen was verschenen en dat ik graag met u wilde overleggen of we dat in de Veertigdagentijd kunnen gebruiken voor een gesprekbijeenkomst.

Ik kan u nu medelen dat dit ook onderwerp van gesprek is geweest op de vergadering van de Groningse binnenstadpastores. Daar hebben we besloten in oecumenisch verband een drietal bijeenkomsten over het concilie van Nicea te gaan houden. Het bleek echter voor een paar gemeenten niet mogelijk om dit in de Veertigdagentijd te organiseren en ze zullen daarom in de weken tussen Pasen en Pinksteren worden gehouden.

1e avond: 8 mei in de Oud Katholieke Kerk

- Een inleidende avond over de achtergrond en geschiedenis van de geloofsbelijdenis, o.a. over de centrale vraag die in de belijdenis naar voren komt "Wie is Christus?"

Door Wietse van der Velde en Tirtsa Liefing

2e avond: 22 mei in de St. Jozef Kathedraal

- Avond rondom de vraag "Wat is het belang van de geloofsbelijdenis?"

Door Victor Maagd en Nick Evers

3e avond: 5 juni in de Lutherse Kerk

- Avond rondom de vraag hoe we ons persoonlijk verhouden tot de geloofsbelijdenis.

Door Susanne Freytag en Alexandra Matz

Uit de parochie

Afgelopen maandag onderging *Eddy Ufkes* een operatie aan zijn rechteroog. Dit betekent dat hij zondag zijn taak als cantor niet zal kunnen uitoefenen. Mirjam de Wit en Maarten van Stokkum zijn dan onze cantores. Binnenkort zal Eddy aan zijn andere oog een minder ingrijpende staaroperatie ondergaan. We vertrouwen er op dat hij daarna met hernieuwde zanglust zijn ogen over de muzieknoten zal laten gaan en voorgaan in de lofzang! Goed herstel gewenst!

Wie we dit jaar niet meer in de kerk zullen aantreffen om de lofzang gaande te houden is organist *Wietse Ouwejan*. Hij heeft aanstellingen als kerkmusicus in Joure en Dronrijp gekregen, waardoor hij niet meer op onze Groningse orgelbank kan schuiven. We zullen zijn mooie en enthousiaste orgelspel missen, maar wensen hem alle goeds en hopen hem bij gelegenheid weer te ontmoeten. Onze andere organisten *Hans Beek* en *Minze de Boer* waren gelukkig bereid en in de gelegenheid om extra orgelbeurten op zich te nemen.

Een hartelijke groet voor u allen,

Wietse van der Velde, pastoor

2. Gelukkig de mens

De evangeliëlezing voor a.s. zondag 16 februari gaat – in de versie van de evangelist Lucas - over de Zaligsprekingen van Jezus.

Hieronder de tekst van een gezang dat wij die zondag zullen zingen. Het is een dichterlijke meditatie over de Zaligsprekingen van de hand van de Dominicaner priester Henk Jongerius (1941-2024), die als gezang 530 in ons gezangboek is opgenomen.

Gelukkig de mens die arm is van geest
en rijk aan barmhartigheid wonden geneest.

Gelukkig de mens die droefheid ontmoet
en door zijn blijmoedigheid wonderen doet.

Gelukkig de mens die, zuiver van hart,
gewapend met eerlijkheid eigenwaan tart.
Gelukkig de mens die niet eerder zwicht
tot hij in gerechtigheid vrede hier sticht.

Gelukkig de mens die dit heeft volbracht
en ons in de duisternis licht heeft gebracht.

Gelukkig de mens die hem kan verstaan
die ons in die mens'lijkheid voor is gegaan.

Jezus onderwijst zijn volgelingen.

(afbeelding gevonden op internet zonder vermelding van de schilder)

3. Janani Jakaliya Luwum - een 20e eeuwse martelaar, gedachtenis 16 februari

Onze eerstkomende eucharistieviering is op zondag 16 februari. In onze Anglicaanse zusterkerken wordt op die dag de gedachtenis gehouden van aartsbisschop Janani Luwum. Hij was aartsbisschop van de Anglicaanse Kerk van Oeganda van 1974 tot 1977 en één van de meest invloedrijke leiders van de moderne kerk in Afrika. Hij werd in 1977 omwille van zijn in Christus' naam opkomen voor de slachtoffers van de dictatuur in zijn land in opdracht van de regering doodgeschoten.

Dit vond plaats tijdens mijn studentenjaren en maakte op mij toen een grote indruk.

Zoals u misschien wel weet kom ik regelmatig in London voor vergaderingen van het bestuur van de Society of Saint Willibrord, een vereniging die zich al meer dan honderd jaar inzet voor een goed begrip en nauwere banden tussen de Anglicaanse en Oud-Katholieke kerken. Deze vergaderingen vinden meestal plaats in Faith House vlak bij Westminster Abbey. Na afloop van die vergaderingen ga ik dan meestal naar de Evensong – de vespers – in Westminster Abbey. Die eeuwenoude kerk betreed je via de westdeur sinds 1998 onder een rij beelden van de martelaren van de 20e eeuw. Een rij van (bloed)getuigen van Christus, die op mij steeds weer indruk maakt. En één van hen is Luwum. Hieronder een korte schets van zijn leven.

Beeld van Janani Luwum boven de westdeur van Westminster Abbey in London.

Luwum werd ca. 1922 geboren in een christelijk gezin in het dorp Mucwini in Oeganda. Na aanvankelijk onderwijzer te zijn geweest, ging hij in 1949 theologie studeren. Het jaar daarop werd hij als lay reader verbonden aan de St. Philip's Church in Gulu. In 1953 werd hij tot diaken gewijd en weer een jaar later tot priester. Hij diende in het bisdom Upper Nile van Oeganda en later in het bisdom Mbale. In 1969 werd hij tot bisschop van het bisdom Noord-Oeganda in Gulu gewijd. Na vijf jaar werd hij benoemd tot aartsbisschop van de kerkprovincie van Oeganda, Rwanda, Burundi en Boga (in Zaïre), waarmee hij de tweede Afrikaan werd die deze functie bekleedde.

Aartsbisschop Luwum was één van de belangrijkste stemmen in de kritiek op de excessen van het regime van de Oegandese dictator Idi Amin, die in 1971 aan de macht was gekomen. In die jaren hield de aartsbisschop zijn gelovigen voor dat zij niet mochten samenwerken met “de machten van het kwaad” in welke vorm dan ook. In 1977 overhandigde hij een protestbrief aan Idi Amin tegen het beleid van willekeurige

moorden en onverklaarbare verdwijningen. Kort daarna werden de aartsbisschop en andere vooraanstaande geestelijken beschuldigd van verraad .

Op 16 februari 1977 hield Amin een bijeenkomst in het stadion van de hoofdstad Kampala, waarbij o.a. de aartsbisschop en zes andere bisschoppen aan een soort showproces werden onderworpen. Een paar andere "verdachten" werden naar voren gehaald om "bekenentissen" voor te lezen waarin ook Luwum en twee ministers werden beschuldigd. De aartsbisschop werd o.a. beschuldigd van het plannen van een staatsgreep. Op de roep van de president wat te doen met deze verraders, schreeuwden de soldaten dat ze gedood moesten worden. Luwum werd samen met de twee ministers afgevoerd. De volgende dag maakte Radio Uganda bekend dat de drie waren gedood toen de auto die hen naar een verhoorcentrum vervoerde, in botsing was gekomen met een ander voertuig. Het ongeluk zou hebben plaatsgevonden toen de slachtoffers hadden geprobeerd de bestuurder te overmeesteren in een poging te ontsnappen. Toen Luwums lichaam aan zijn familieleden werd vrijgegeven, was het doorzeefd met kogels. Volgens latere getuigenissen van getuigen waren de slachtoffers naar een legerkazerne gebracht, waar ze werden gepest, geslagen en uiteindelijk werden doodgeschoten. Deze moord vond plaats enkele maanden voordat in Oeganda de marteldood van een groep Anglicaanse en Rooms-Katholieke mannen een eeuw eerder zou worden herdacht. Luwum werd begraven in zijn geboortedorp Mucwini. Hij was gehuwd en had negen kinderen. Aartsbisschop Luwum wordt erkend als martelaar door de Anglicaanse Gemeenschap. Hij wordt o.a. geëerd op de liturgische kalenders van de Anglicaanse Kerk van Aotearoa-Zeeland, Australië, Brazilië, Canada, Engeland, Polynesië, Schotland, de Verenigde Staten. In de jaren dat in onze kerk tegelijk met het directorium ook een getuigen- en gebedskalender werd gepubliceerd, stond Luwum daarin ook vermeld.

Almachtige God,
Gij hebt aan uw dienaar Janani Luwum
de kracht en de moed gegeven
om de naam van onze Verlosser
voor de machtigen van deze wereld te belijden
en dit geloof met zijn bloed te bezegelen.
Geef ook ons de bereidheid
rekenschap te geven van de hoop die in ons is
en uw Zoon in zijn lijden na te volgen:
Jezus Christus, onze Heer,
die met U in de eenheid van de heilige Geest
leeft en regeert in de eeuwen der eeuwen.
Amen.

(Gebed voor het feest of de gedachtenis van een bisschop en martelaar
in het Oud-Katholiek Kerkboek).

Wietse van der Velde

4. Actie kerkbalans 2025

Geef vandaag voor de kerk van morgen

Eind januari is het traditioneel de tijd voor de actie Kerkbalans, waarin de (gast)leden en vrienden van de parochie worden gevraagd om ook in het komende jaar 2025 met hun financiële bijdrage het reilen en zeilen van onze Sint Martinusparochie mogelijk te maken.

Vieringen, pastorale zorg, diaconaat, vorming, catechese, onderhoud van het kerkgebouw en de parochiezaal, verwarming en verlichting, etc.: kerk-zijn kost geld. Niet eenmalig, maar doorlopend. De kerk vraagt u geen contributie, maar een vrijwillige bijdrage naar draagkracht.

Uw bijdrage aan Kerkbalans komt – onder voorwaarden – in aanmerking voor belastingaftrek. Als u ervoor kiest uw bijdrage gedurende vijf jaar vast te leggen, is het gehele bedrag aftrekbaar. Dat kan tegenwoordig zonder notariële akte. Formulieren hiervoor zijn bij uw penningmeester verkrijgbaar. Het zou mooi zijn als u het belastingvoordeel grotendeels of geheel aan uw bijdrage zou willen toevoegen.

Draagt u ook dit jaar uw steentje weer bij? Het kerkbestuur zou het op prijs stellen dat u met een briefje of een mailtje aan de penningmeester laat weten wat uw bijdrage voor 2025 is, zodat het kerkbestuur enig inzicht heeft in de (financiële) mogelijkheden van 2025.

Heeft u vragen over Kerkbalans, uitgaven en bestedingen dan horen wij het graag van u.

Dank voor uw bijdrage in het afgelopen jaar en we hopen ook dit jaar weer op u te mogen rekenen!

Met vriendelijke groet,
mede namens het kerkbestuur,
Wietse van der Velde, pastoor

5. Diocesane livestreamvieringen

Iedere zondag en op de belangrijkste feestdagen wordt voor het aartsbisdom Utrecht een livestreamuitzending om 10.00 uur vanuit de kathedrale kerk te Utrecht verzorgd. Op de landelijke website van de OKKN www.OKKN.nl kunt u de link aanklikken.

6. Hoe wij vieren

In juni 2022 zijn alle coronamaatregelen die het kerkelijk leven beperkten vervallen. In onze parochie hebben we over manier van vieren in onze parochie het volgende afgesproken:

1. Bij het uitwisselen van de vredegroet kan men elkaar met het geven van een hand, een hoofdknik of een lichte buiging “vrede” wensen.

2. De heilige communie wordt in een kring onder twee gedaanten uitgereikt.
De hostie wordt door de priester uitgereikt.
De kelk wordt door een assistent vastgehouden; men kan uit de kelk drinken of de hostie in de wijn dopen.

Wietse van der Velde, pastoor

7. De 'thuiscollecte'

U kent allemaal dit zinnetje uit de afkondigingen: *"De collecte tijdens het offertorium is bestemd voor het mogelijk maken van onze vieringen"*... Onze vieringen zijn gelukkig hervat, maar nog niet iedereen durft het aan naar de kerk te komen of men is om andere redenen verhinderd de viering bij te wonen. En toch gaan de kosten gewoon door. Het Bisschoppelijk Bureau herinnerde ons, juist vanwege die doorgaande kosten, de inkomsten uit de thuiscollecten daarom niet te vergeten. Terecht natuurlijk. Verschillende parochies hebben verschillende oplossingen. Wij stellen voor om het simpel te houden. En dat is dat u gewoon af en toe een bedrag overmaakt op de bekende bankrekening van de kerk.

Rekeningnummer van de parochie is:

NL12INGB0003941884 t.n.v. Oud-Katholieke parochie v.d. H. Martinus te Groningen,
onder vermelding van 'thuiscollecte'.

Dan weet de penningmeester Karin Bijlsma wat de bestemming is. (Bijkomend voordeel van overmaken is ook nog dat het daarmee aftrekbaar is van de belastingen).

8. Veilige kerk

De OKKN hanteert een actief beleid om een veilige kerk te waarborgen. Alle informatie hierover is te vinden op de website: <https://oudkatholiek.nl/organisatie/veilige-kerk/>

9. Agenda vieringen en overige activiteiten

Vieringen in Groningen, parochiekerk van de H. Martinus, Witte de Withstraat 2:

vieringen iedere 1^e, 3^e en 5^e zondag van de maand om 11.00 uur.

Voor de vieringen met *Kerst, de Goede Week en Pasen* en eventuele andere bijzondere vieringen: zie de agenda in de parochiebrieven voorafgaande aan die dagen.

Eerstkomende vieringen:

zondag 16 februari, 10.30 uur – zesde zondag na Epifanie

zondag 2 maart, 10.30 uur – achtste zondag na Epifanie

woensdag 5 maart, 19.30 uur – Aswoensdag, eucharistieviering met asoplegging.

Vieringen Grace Church (van de Anglicaanse gemeenschap):

iedere 2^e en 4^e zondag van de maand om 10.30 uur in onze kerk.

10. Contact

Oud-Katholieke parochie van St. Martinus te Groningen

deservitor (waarnemend *pastoor*):

can. em. drs. Wietse van der Velde,

Jan R. Stuuatstraat F8,

9663 SE Nieuwe Pekela

tel. 0597 221080/06 481 99 493

mail: pastoor@groningen.okkn.nl

secretaris:

mevr. Renée Lokman

mail: secretaris@groningen.okkn.nl

penningmeester:

mevr. Karin Bijlsma

mail: penningmeester@groningen.okkn.nl

